

Normenkader Rechtmatigheid 2025

Behoort bij besluit van de raad der gemeente
Alphen aan den Rijn, van 26 februari 2026, nr 3791010

De griffier,

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Normenkader in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording 2025	4

1 Inleiding

In de jaarrekening van de gemeente Alphen aan den Rijn wordt de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. Daarin verklaart het college van burgemeester en wethouders dat de financiële beheershandelingen in het verslagjaar rechtmatig zijn uitgevoerd. De externe accountant controleert deze rechtmatigheidsverantwoording, in samenhang met de controle van het getrouwe beeld van de jaarrekening.

Rechtmatigheid is een belangrijk uitgangspunt van goed overheidsbestuur. Burgers en bedrijven moeten erop kunnen vertrouwen dat de gemeente publieke middelen rechtmatig verwerft, beheert en besteedt, binnen de kaders van geldende wet- en regelgeving en door de gemeenteraad vastgestelde regels.

Het normenkader vormt de basis voor de rechtmatigheidsverantwoording. Het bevat een overzicht van de voor de gemeente Alphen aan den Rijn relevante wet- en regelgeving die van belang is voor de beoordeling van de rechtmatigheid. Het betreft zowel externe regelgeving (Europees, nationaal en provinciaal) als interne regelgeving, bestaande uit door de gemeenteraad vastgestelde verordeningen en andere kaderstellende besluiten.

Voor de verslagperiode 2025 zijn naast de reguliere wet- en regelgeving ook de geactualiseerde bepalingen uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) van kracht. Deze vormen de basis voor de rechtmatigheidsverantwoording en de accountantscontrole. Daarnaast is bij de opstelling rekening gehouden met de geactualiseerde Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV.

In lijn met de adviezen van de Commissie BBV zijn collegebesluiten en uitvoeringsregels niet opgenomen in het normenkader. Het toetsingskader vormt de operationele uitwerking van dit normenkader en wordt jaarlijks uitgewerkt in de werkprogramma's van de Verbijzonderde Interne Controle.

2 Normenkader in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording 2025

Thema	Onderwerp	Externe regelgeving	Interne regelgeving
Algemeen bestuur en ondersteunende processen	Algemene bestuurlijke kaders en governance	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentewet • Algemene wet bestuursrecht (Awb) • Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) • Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) • Wet BTW Compensatiefonds • Wet op de vennootschapsbelasting • Specifieke uitkeringen (SiSa-regelgeving) • Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) • Wet dualisering gemeentebestuur • Wet Veiligheidsregio's • Wet Open Overheid (Woo) • Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen • Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob) • Wet Markt en Overheid • Besluit Markt en Overheid 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening auditcommissie • Verordening rekenkamercommissie • Verordening instelling en organisatie griffie • Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning • Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid • Mandaatbesluit gemeente Alphen aan den Rijn • Directie-ondermandaat gemeente Alphen aan den Rijn • Budgethoudersregeling gemeente Alphen aan den Rijn • Personeelshandboek gemeente Alphen aan den Rijn
Algemeen bestuur en	Financieel beheer,	—	<ul style="list-style-type: none"> • Financiële verordening gemeente Alphen aan den Rijn

ondersteunende processen	beleid en verantwoording		<ul style="list-style-type: none"> • Controleverordening gemeente Alphen aan den Rijn (art. 213 Gemeentewet) • Controleprotocol accountantscontrole gemeente Alphen aan den Rijn
Algemeen bestuur en ondersteunende processen	Europees recht en staatssteun	<ul style="list-style-type: none"> • Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU / EG-verdrag) • Europese aanbestedingsrichtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU en 2014/25/EU • Europese staatssteunregels • Wetgeving Europees Sociaal Fonds (ESF) 	—
Algemeen bestuur en ondersteunende processen	Personeel en organisatie	<ul style="list-style-type: none"> • Ambtenarenwet 2017 • Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA) • Burgerlijk Wetboek, Boek 7 • Wet normering topinkomens (WNT) • Uitvoeringsregeling WNT • Wet financiering sociale verzekeringen • Wet arbeid en zorg • Pensioenwet • Wet op de loonbelasting 1964 • CAO Gemeenten • Werkloosheidswet • Wet ketenaansprakelijkheid • Wet betaald ouderschapsverlof • Wet invoering extra geboorteverlof 	—

		<ul style="list-style-type: none"> • Algemene sociale verzekeringswetgeving (waaronder WW, ZW en WIA, voor zover financieel relevant) 	
Algemeen bestuur en ondersteunende processen	Treasury en financiering	<ul style="list-style-type: none"> • Wet financiering decentrale overheden • Regeling schatkistbankieren decentrale overheden • Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden • Besluit leningsvoorwaarden decentrale overheden 	<ul style="list-style-type: none"> • Treasurystatuut / Nota Treasury, leningen en garanties • Besluit uitvoering Treasury • Nota reserves en voorzieningen en rentebeleid • Nota risicomanagement en weerstandsvermogen • Nota vaste activa • Nota kostendekkende exploitaties • Verordening Duurzaamheidslening SVn Particuliere • Woningverbetering • Verordening Stimuleringslening SVn Alphen aan den Rijn • Verordening Stimuleringslening SVn verenigingen en organisaties
Algemeen bestuur en ondersteunende processen	Samenwerking en gemeenschappelijke regelingen	<ul style="list-style-type: none"> • Wet gemeenschappelijke regelingen 	—

Algemeen bestuur en ondersteunende processen	Adviescolleges en commissies	<ul style="list-style-type: none"> • Besluit vergoedingen adviescolleges en commissies 	—
Belastingen en heffingen	Waardering en heffing (WOZ/OZB)	<ul style="list-style-type: none"> • Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) • Algemene wet inzake rijksbelastingen Invorderingswet 1990 • Uitvoeringsregeling Wet WOZ 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening onroerendezaakbelastingen • Verordening belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten • Verordening kwijtschelding gemeentebelastingen
Belastingen en heffingen	Heffingen en rechten (afval, riool, leges, parkeren, toeristen)	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentewet (belastingen) Invorderingswet 1990 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening afvalstoffenheffing • Verordening rioolheffing • Verordening eenmalig rioolaansluitrecht • Legesverordening • Verordening parkeerbelasting • Verordening toeristenbelasting
Belastingen en heffingen	Overige heffingen (markt/graf /honden/BI Z)	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentewet (belastingen) • Invorderingswet 1990 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening marktgeld • Verordening grafrechten • Verordening hondenbelasting • Verordening Bedrijven Investeringszone (BIZ) parkeren centrum Alphen aan den Rijn
Belastingen en heffingen	Invordering en civielrechtelijke kaders	<ul style="list-style-type: none"> • Algemene Termijnenwet • Faillissementswet • Kostenwet invordering rijksbelastingen • Wet buitenrechtelijke incassokosten • Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering 	—

Subsidies	Verstrekkingen	<ul style="list-style-type: none"> • Algemene wet bestuursrecht (titel 4.2 – Subsidies) 	<ul style="list-style-type: none"> • Algemene subsidieverordening Gemeente Alphen aan den Rijn
Inkoop en aanbesteding	Aanbestedingsprocedures	<ul style="list-style-type: none"> • Aanbestedingswet 2012 • Aanbestedingsbesluit • Aanbestedingsreglement Werken 2016 	—
Sociaal domein	Jeugdhulp	<ul style="list-style-type: none"> • Jeugdwet • Besluit Jeugdwet • Regeling Jeugdwet 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening Sociaal Domein Alphen aan den Rijn • Nadere regels sociaal domein Alphen aan den Rijn
Sociaal domein	Maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	<ul style="list-style-type: none"> • Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 • Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening Sociaal Domein Alphen aan den Rijn • Nadere regels sociaal domein Alphen aan den Rijn
Sociaal domein	Inkomensregeringen en participatie	<ul style="list-style-type: none"> • Participatiewet • Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen (BBZ) • Wet SUWI. 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening Sociaal Domein Alphen aan den Rijn • Nadere regels sociaal domein Alphen aan den Rijn • Regeling briefadres Alphen aan den Rijn
Sociaal domein	Asiel en opvang (waar relevant)	<ul style="list-style-type: none"> • Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 	—
Ruimtelijke ordening, grond en vastgoed	Vastgoed en ruimtelijke kaders	<ul style="list-style-type: none"> • Omgevingswet (waar van toepassing) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kadernota vastgoed • Nota vaste activa • Nota kostendekkende exploitaties
Ruimtelijke ordening, grond en vastgoed	Grondbeleid, grondexploitaties en prijsbeleid	—	<ul style="list-style-type: none"> • Nota Grondbeleid • Nota grondprijnsbeleid • Nota vereveningsfonds • Nota Bovenwijkse voorzieningen

Ruimtelijke ordening, grond en vastgoed	Wonen, vastgoed en publiekrechtelijke beperkingen	<ul style="list-style-type: none"> • Woningwet • Leegstandwet • Onteigeningswet • Huurwet 	—
Ruimtelijke ordening, grond en vastgoed	Planschade en kostenverhaal	—	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening heffing recht tegemoetkoming planschade
Ruimtelijke ordening, grond en vastgoed	Woonboten en ligplaatsen	—	<ul style="list-style-type: none"> • Nota ligplaatsen voor woonboten
Ruimtelijke ordening, grond en vastgoed	Erfgoed, archeologie en cultuurhistorie	<ul style="list-style-type: none"> • Erfgoedwet • Besluit op de archeologische monumentenzorg 	<ul style="list-style-type: none"> • Beheersverordening Cultuurhistorie
Openbare ruimte, verkeer en milieu	Verkeer en vervoer	<ul style="list-style-type: none"> • Besluit BDU verkeer en vervoer • Besluit administratieve bepalingen wegverkeer 	—
Openbare ruimte, verkeer en milieu	Wegsleepergeling en autowrakken	<ul style="list-style-type: none"> • Besluit wegslepen van voertuigen • Besluit beheer autowrakken 	<ul style="list-style-type: none"> • Wegsleeperverordening (indien opgenomen in Alphen anders via uitvoeringsregeling)
Openbare ruimte, verkeer en milieu	Afval en afvalstoffen	—	<ul style="list-style-type: none"> • Afvalstoffenverordening / verordening afvalstoffenheffing

Openbare orde en veiligheid	APV en lokale openbare orde	—	<ul style="list-style-type: none"> • Algemene Plaatselijke Verordening (APV)
Openbare orde en veiligheid	Alcohol, kansspelen en speelautomaten	<ul style="list-style-type: none"> • Alcoholwet • Wet op de kansspelen 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening op de speelautomatenhallen Alphen aan den Rijn
Openbare orde en veiligheid	Handhaving en strafrecht	<ul style="list-style-type: none"> • Wetboek van Strafrecht • Wetboek van Strafvordering 	—
Onderwijs	Onderwijsvoorzieningen en huisvesting	<ul style="list-style-type: none"> • Wet primair onderwijs Wet voortgezet onderwijs • Wet educatie en beroepsonderwijs • Besluit tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten • Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie • Wet regeling schoolbegeleiding 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs • Verordening materiele gelijkstelling onderwijs • Verordening leerlingenvervoer
Burgerzaken en basisregistraties	Burgerlijke stand en BRP	<ul style="list-style-type: none"> • Besluit burgerlijke stand 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening basisregistratie personen

Alphen aan den Rijn

Gemeente Alphen aan den Rijn

Stadhuisplein 1

Postbus 13

2400 AA Alphen aan den Rijn

Telefoon 14 0172

gemeente@alphenaandenrijn.nl

www.alphenaandenrijn.nl